

GALATIAFՉ

Kukue Ko Paulo Lɛwɔni Ʋtɔ GalatiafՉ

¹ Kukue komfo etsyi mɔ, Paulo, wɛ ni ɔtɔnkpe ɔflɔ. Mɔ, Paulo, nwɛ eto bokpadi dɪmentsyi utidinini saa ɔflɔ nye ɛye lɛ utidi saa ɛsuɛ, bomu Bonamute Yesu Kristo ku Boanto Onanto wɛ lɛtakasɛ Yesu utsyiko ɔkɔmɛ ɔboko nkɛɔ ɔflɔ. ² Mɔ ku mɔ bayimi bafokanɔfɔ kenke ba nkpe mfo nɛ kukue komfo bɔwɔni kɛsiɛsɛ mi bafokanɔfɔ eto etsyukpa kenke nnya nkpe lɛ Galatia katsyese.

³ Lɛ Boanto Onanto ku Bonamute Yesu Kristo eto lefonɛ lɛ disiɛko mi, ditɛ mi diyuɛ.

⁴ Yesu Kristo ɛfi wɛ ɛsuɛ Ʋtɔ lɛ bo abua eto disi nkɛ lɛ ulɛkɛ bo utsyiko lɛ mmi eto kawunsia bua ka bunsia mfo eto abuyifoyifo ɛsuɛ. Yesu Kristo ɛyifo nyamfo, nnya ni bo Anto Onanto eto lelabi nɛ. ⁵ Atɛsɛ itɛ Onanto itsyi manlo isu manlo. Ibɛ itɛ.

Onanto Eto Ditiki Sɛɛ Lɔni Ete Nkpe.

⁶ Iyifo mɛ naa tinti bɛ kayinkɛnɛ mfo ete ini nya himfi bɛnɛ budu lɛ nwɛ lɛkpadi mi ɛye lɛ Kristo eto lefonɛ ɛsuɛ, ekesu kɛtɛkɛko ditiki bamba kama. ⁷ Sitintii, “Ditiki Sɛɛ bamba saa ensibɛ,” nya nɛ nyamfo bɔtɛyi itsyise betidi bɛtsyuɛ lɛ bola bɛ baabiasɛ mi nsusu, nya banɛ bokplatsya bɛ baafloma Kristo eto Ditiki Sɛɛ nɛmɛ. ⁸ Fɛɛ lɛ bo nye Onanto eto ɔtɔnkpe utsyuɛ etsyi kato, nya ubɛ nkɛ woatɛyi mi Ditiki

Sɛɛ bamba nə lenni lesa nə bóbe letsya bóteyi mii, Onanto læ unə wə koto ɔtsyɔsə wə læ utə. ⁹ Bóteyi mi nnya bunyə nya minsi minle mi nnya ke bóteyi bio minkə, læ utsyuə bamba saa esi ubə nkə woateyi mi Ditiki Sɛɛ bamba nə lenni lesa nə bóbe letsya bóteyi mii, Onanto læ unə wə koto ɔtsyɔsə wə læ utə.

¹⁰ Nyale nnya minle bóteyi mfoo, bibu biə betidi eto atesə minle bəbɛbɛ? Owo lo! Inni nko ini. Lesa nə mimbɛbɛ ni bə læ Onanto eto kɔni læ kutəkə læ nnya əsuə. Bola minla miə maalekɛ læ betidi ɔflo lee? Lə nko ini minla miə meeyifoo, eni membuyifo Kristo eto uyifoyifo.

Paulo Ɛbə Ofiani Ɖɔnkpɛ.

¹¹ Mɔ bayimi, nla miə maateyi mi miə Ditiki Sɛɛ nə maabe letsyaa, dientsyi utidinini saa ɔflo.

¹² Mámfo ni ntsyiko utidi saa ɔflo, nye kutsyuə saa tsya léte mɛ ni. Bomuu, Yesu Kristo kosate díləkə ni óte mɛ.

¹³ Bɛnɔ nkpə bo mínsiə mímfɛ læ lefe nə eto lefe mindi Yudanyə kosate kosate. Báteyi mi kase mínti Onanto eto besumunyə eto ditsyukpa kama kaminsə mənɔmənɔ nya míkplatsya kekɛkɛ miə læ mba ni. ¹⁴ Mbə nso mɔ Yudafɔ eto babentsyuə kpə læ Yudafɔ eto kesumu əsuə nya minke otsyɛkɛ kekɛkɛ læ bo banamə eto akpayifoyifo əsuə. ¹⁵⁻¹⁶ Fɛɛ læ Onanto eto lefonə esoo, úləkə mɛ útsyɛ fɛ bá le mɛ, nya ókpadi mɛ nkə mbə nyifo wə keyifo. Únə mɛ kafo úləkə wə ubi óte mɛ nkə læ nsu mbe wə Ditiki Sɛɛ nəmə letsya ntə mba lenni Yudafɔ. Ménsu kuutsyuə saa ɔflo nsu mfo nsusu ¹⁷ nye nsu Yerusalem nsu nyə mba ni batɔnkpɛ mfó fɛ Onanto díləkə mɛ.

Bomuu, ndu nsu Arabia lamfolamfo fe kamaa, mínsinkli mímbə Damasko.

¹⁸ Ale ətsyə kama fe mínsu Yerusalem mínsu mínyə Petro nya mínsiə lə wə oflo lefosi eyi anə.

¹⁹ Fəə mənnyə batənkpe bamə eto kuutsyuə tsya, enso Yakobo wə ni Bonamute eto əyimisani hā.

²⁰ Nya lə sitintii, Onanto kosate yi nkə ditiki nə minlə mi bəwəni mfoo, inni sidia minlə boteyi.

²¹ Lə nyamfo eto kama tsyaa, nsu Siria ku Kilikia eto akpə mfó. ²² Lə lefe nəmfoo, Kristo eto bafokanəfo eto etsyukpa nnya nkpe lə Yudea eto kasə mfó, mənnyə mə tə bənyə. ²³ Lesa nə hā bánə betidi díkatəyi ni bənkə, “Osani utsyuə wə ləke úkate bo ohiā nya ókplatsya nkə lə ətsyoləsə bəfokanə boməə, wə bomu díbə ənlə mu letsya bobə məmə nə.” ²⁴ Lə nyaso básə Onanto ani lə mə disi.

2

Paulo Ésu Ótsya Ku Bafokanəfo Eto Batənkotənkə.

¹ Lefosi ale ana kamaa, nsinkli nsu Yerusalem ku Barnaba. Nkpa Tito tsya nyenko. ² Nsu mfó itsyise Onanto díləkə nnya óte mə nko. Nya lə mə bətsya butsyuə ku mba ni batənkotənkə maate hā əsuəə, nləkə letsya nə maabe kətə mba lenni Yudafo itsyi lə Ditiki Səə nəmə əsuəə, nte mə. Itsyise maanla miə keyifo ka mínyifo lə lefe nə lefee ku nka minlə buyifo lə kayə buyifo kebimba. ³ Bánhiə Tito, mə əyetsyuə, wə ni Grikinyə boə ola lelo. ⁴ Ite bə bətsyuə ála bə eni ola ni kokooko. Fəə betidi bətsyuə ba díyifo mə əsuə fe bayimitsyuə ba léfo bánəə, éyu bédufə lə

bo ditsyukpa nti fe mba laaso asakano lə babebe kusu ko booye babiasə əsuə əsuə busiə bo Kristo Yesu dítə bo, lə beyifo lə bofiani ndomufɔ. ⁵ Fɛɛ se ini bola boola boə ɔnukuale wə nkpe lə Ditiki Sɛɛ nəmə lə ləbo lə utsyuə saa lə unyə esoo, bóantɔnɔ lə mə ditiki nəmə əsuə kon.

⁶ Fɛɛ betidi ba məənyə fe batɔnkotɔnko benii, məntə mə nsusu fɔfɔ saa. Nlɛ mə bokpo nko tsyaa, mɔɔ, ini ɔtɔnkotɔnko lefe mə. Itsyise Onantoo, waambe betidi eto ənəmi. ⁷ Bomuu, bənyə bə Onanto dítə mə keyifo nkə nsu mbe Ditiki Sɛɛ nəmə letsya ntə mba lenni Yudafo, fe kase úfi Ditiki Sɛɛ nəmə eto letsyabebe kətə Yudafo ókpe lə Petro eto kɔni. ⁸ Nya eyɛ lə Onanto eto əsuəale əsuəə, ótsyese mə, fe wə ɔtɔnkpe itə mba lenni Yudafo fe kase ɔyelə əsuəale əsuə ótsyese Petro wə ɔtɔnkpe itə Yudafo seka. ⁹ Yakobo ku Petro ku Yohanes ba beefi fe batɔnkotɔnko itə bafokanɔfɔ eto etsyukpaa, ənyə bətsyə lekpo bə Onanto dífi keyifo kamə ókpe mə lə ani. Nyaso bətə Barnaba ku mɔ kɔni, nyamfo lete bə báfo bo fe mba nlɛ keyifo kani eto okle buyifo lə bətsyuə. Bóse nnya uyi boə Barnaba ku mɔɔ, ebuyifo keyifo lə mba lenni Yudafo nti, nya məə tsya luuyifo keyifo lə Yudafo nti. ¹⁰ Nnya hā bátɔ betsyiko lə bo ɔflo ni bə, lə bokloma kase boole bakombo ba nkpe mə lenti, bunyə mə kaminsə. Nnya nyamfo eyifo lesa nə mintsyə ditsyue míntsyə miə muuyifo.

Paul Átaka Únyə Lə Petro Əsuə Lə Antiokia.

¹¹ Lefe nə Petro díbə Antiokiaa, ntaka ínyə lə wə əsuə itsyise úyifo lesa nə dimanlekɛ kon.

¹² Itsyise fɛ betidi ba Yakobo létsyese lúubə bedufəə, Petro ku wə bayimi ba lenni Yudafɔ kátsya kedi lesa kakɔ. Fɛɛ se betidi bamə díbə koo, óyɛ lesa budi ku mə nya údu úsu mba díbə eto lekpake, itsyise óte sikpi læ betidi ba díkatɛyi bə ele bə mba lenni Yudafɔ la lelo əsuə. ¹³ Yudafɔ eto bafokanɔɔ bamba tsya étsyiko sikpi bote kətəkəko Petro kama. Barnaba tsya éyifo nko ke útəkəko mə kama.

¹⁴ Nya se mínyə miə bányɛ læ Ditiki Sɛɛ nəmə eto kusu əsuə esoo, ntɛyi Petro læ məmblɛ kenke eto ənəmi minkə, “Yudanyə feni, fɛɛ esi nkɔpə fe nwə lenni Yudanyə, nya inni nko ele bə Yudanyə siə nkɔpə. Ntsyə ibə bə alɛ bokplatsya fə aayinkə mba lenni Yudafɔ akpe fə bəsiə nkɔpə fe Yudafɔ?”

Yudafɔ Ku Mba Lenni Yudafɔ Ɔnyə Buləkə Ɔyɛ Lə Bofokanɔ Ɔsuə.

¹⁵ Sitintii, Yudafɔ buni bále bo, bunni mba bále lenni Yudafɔ ba ni babuayifo. ¹⁶ Fɛɛ buyi boə Onanto aalɔ wə ku utidi eto nti ɛyɛ læ wə bofokanɔ bo utidi nkpe læ Yesu Kristo əsuə. Nya inni læ wə buyifo læ kɔfi əsuə eso. Bontsya áfo Kristo Yesu bɔnɔ, læ nnya eso Onanto álɔ bonko wə eto nti ɛyɛ læ bo Kristo bofokanɔ əsuə eso. Nya inni læ nnya boeyifo læ kɔfi əsuə eso. Itsyise Onanto mánlɔ wə ku kuutsyuə saa eto nti ɛyɛ læ kɔfi komə eto kotobutsyue əsuə eso.

¹⁷ Lə nyaso bɔlɛ bokplatsya boə Onanto lɔ bonko wə eto nti ɛyɛ læ Kristo əsuə. Fɛɛ læ buyifo nko fɛ utsyuə ləənyə bo fe mba leeyifo asa bua fe kase mba lenni Yudafɔ ntee, bote ɛnlɛ bə Kristo aatɔnɔ ku lebuayifoyifo? Owo lo, kulefe!

18 Lə nyε kɔfi buyifoo, míndi ko minwui, nya mínsinkli minle ko botakasə kənyənsəə, nyalε mɔ kosate le mɔ əsuə buləkə kate fe nwə laanye lə kɔfi əsuə. 19 Itsyi lə kɔfi əsuəə, mbofiani ukpənkpə, kɔfi komə kosate lélo mε, bə lə nsiə nkpə ntə Onanto bomu. 20 Bonko Kristo básɔ bāmanklasə lə uyikabie əsuə. Nya insini mɔ ni nsi nkpə, bomu Kristo nsi nkpə lə mε. Nya nkpə bo minsi mɔmɔ lə sinə əsuəə, nsi mu eyε lə əsuəale nnya maafɔ se mímfɔ Onanto eto Ubi míno eso. Wə ni nwə dífi wə nkpə útə lə mɔ disi, itsyise waala mε. 21 Məmbuləkə Onanto eto lefonə nə weefi kətə betidi nwui kulefe. Itsyise lə yofobudi bə utidi ebuyifo ɔsεε lə Onanto eto ənəmi eyε lə kɔfi əsuəə, nyalε elε bote bə Kristo eto ukpə wə úkpəə, eyifo ubimba.

3

Onanto Itə Mi Wə Lɛwɔnɔ Eyε Lə Mi Wə Bɔfokanɔ Eso.

1 Mi, Galatiafo, bamumu! Owɔe kon lébiasə mi nsusu mmə? Inni mi kosate eto ənəmi bələkə báte mi kase Kristo eto ukpə leyε lə wə bɔsɔ kamanklasə lə uyikabie əsuə? 2 Bitə lə nto mi ditiki nəmfɔ. Onanto eto Lɛwɔnɔ nə béfoo, béfo ni eyε lə kɔfi komə buyifo əsuə lee, eyε lə Ditiki Sεε nəmə bɔnɔ kafo ni kanɔ əsuə? 3 Bamumu bini nkomə? Se bitsyə nkpə kasɔ ku Onanto eto Lɛwɔnɔ eto əsuəalee, bela benle mɔmɔ biə biefi mi kosate eto əsuəale belosə? 4 Nyalε, bela biə nnya kenke əsuə bɛyε bínyə, yifo ebimbale? Fεε yembuyifo ebimbale nko nkpə! 5 Kase bíyifo lə kɔfi əsuə eso Onanto dífi wə Lɛwɔnɔ útə mi,

nya ɔnlɛ ayanisa buyifo lə mi nti lee, ɛyɛ lə kase biano wə Ditiki Sɛɛ nəmə kafo ni kanɔ eso?

⁶ Bibu Abraham bebe lə kase Awɔnisa Kɛnkɛ nle bɔtɛyi nkə, “Se ófo Onanto ónɔ esoo, Onanto ənyə nkə úyifo utidi sɛɛ.” ⁷ Nyaso ele bə binyə bitsyə lekpo biə mba nkpe bofokanɔ, mə ni Abraham eto bebi nɛ. ⁸ Awɔnisa Kɛnkɛ nyamə áteyi itsyə nkə Onanto ebɔlɔ wə ku mba lenni Yudafɔ eto nti. Nyaso Awɔnisa Kɛnkɛ ábe Ditiki Sɛɛ nəmə letsya útə Abraham nkə, “Ɛyɛ lə fə əsuə Onanto ebokpo betidi kenke atsyɔ.” ⁹ Abraham áfo ónɔ, nyaso bákpo wə atsyɔ nya ku mba kenke léfo bánɔ tsya.

¹⁰ Ekudi te itə mba nsi nkɔ lə afi əsuə, itsyise b́awɔni bətsyə lə Awɔnisa Kɛnkɛ əsuə bə, “Utsyuə saa ke lembutsyue asa nnya kenke b́awɔni bákpe lə Afi eto Kukue kotoo, ekudi ebutəkəko wə.” ¹¹ Sitinti ekpa wuee bənkə Onanto eembu kuutsyuə saa nkə uyifo ɔsɛɛ ɛyɛ lə kase úyifo lə kɔfi komə əsuə eso, itsyise b́awɔni bákpe lə Awɔnisa Kɛnkɛ əsuə bə, “Utidi wə ke díyifo ɔsɛɛ lə Onanto eto ənəmi ɛyɛ lə bofokanɔ əsuə, wə h́a luusiə nkɔ nɛ.” ¹² Fɛɛ kɔfi komə ménfi kukətsyuə lə bofokanɔ əsuə. Bomu fe kase Awɔnisa Kɛnkɛ letɛyi, “Utsyuə saa ke leeyifo lə lesa saa nə kɔfi komə letɔ əsuə, ebusiə nkɔ ɛyɛ lə nnya əsuə.”

¹³ Fɛɛ se Kristo léfiani ekudi lə bo disi esoo, úləkə bo utsyiko lə kɔfi komə eto ekudi əsuə, itsyise b́awɔni bákpe lə Awɔnisa Kɛnkɛ əsuə bənkə, “Onanto eto ekudi ebutəkəko utsyuə saa wə boolo lə bofakasə lə uyi əsuə.” ¹⁴ Kristo éyifo nyamfo bə lə atsyɔkpokpo nnya Onanto letɛyi

utsyæ nkæ yuutækæko Abraham, læ itækæko mba lenni Yudafŏ tsya eyæ læ Kristo Yesu æsuæ, bæ læ eyæ læ bofokanŏ æsuæ, bo tsya læ bofo Læwŏnŏ næ Onanto dítstyæ kenye útsyæ bo.

Letekæke Ditsyuæ Kpe Læ Kŏfi Ku Kenyetsyætsyæ Eto Nti.

¹⁵ Mŏ bayimi, nla miæ meefi ditsyæbi ditsyuæ nkatesæ ko bo diyi saa diyi eto nkpæ bo bunsî. Læ betidi inuæ átŏnŏ nya báse uyi læ ditiki ditsyuæ æsuæ, mæ nti eto kuutsyuæ æmbæ kusu laaba ni nye ufi kulesa okpe læ ni. ¹⁶ Kase inii, kenye ka Onanto dítstyæ, útsyæ ke útæ Abraham ku wæ ubi. Nya læ Awŏnisa Kenke eto Kukue æsuæ, Onanto méndi etiki ɔtɛyi nkæ Abraham ku wæ bebi. Læ ótɛyi nkæ ku wæ bebii, nyalæ elæ bote bæ bebi bamæ fui. Bomu nnya ótɛyi ni nkæ wæ ubi. Nya nyamfo læ bote nkæ utidi ɔni kplo ɔnlæ. Nya utidi æmæ ni Kristo. ¹⁷ Lesa næ minle bŏtɛyi ni bænkæ, Onanto ákle kenye ku Abraham, nya útsyæ kenye nkæ wuuyifo læ ke æsuæ. Nyalæ lofa ana alæ fosi ana ku awosi ætsyæ læ nnya kama eto kŏfi ko Onanto dítæ Moses, embofo kenye ka Onanto lékle útsyæ mfó bŏninsæ. ¹⁸ Nya læ Onanto eto ætæsa nyamæ ye læ kŏfi komæ æsuæ, nyalæ yinsiye læ wæ kenyetsyætsyæ kamæ æsuæ. Fææ inni nko ini. Bomu eyæ læ Onanto kosate eto lefonæ æsuæ, nya úfi ætæsa nyamæ útsyæ kenye útæ Abraham næ.

¹⁹ Nyalæ be ni kŏfi komæ eto kutækæ kon? Béfi kŏfi komæ báboko bæ læ bunyæ lesa næ ni lebuæ, nya yuutsyæ nko isu ese lefe næ Abraham eto ubi æmæ luubæ. Wæ ini eso Onanto dítstyæ kenye

kamə nɛ. Onanto eto batɔnkpe léfo kɔfi komə báboko bo ɛye læ utidi wə ńyə læ bonko Onanto læ nti. ²⁰ Fɛɛ utidi lænti mensife, se ini wə ɔni əmə ke nɛ lesa saa buyifo eso. Nya wə ɔni əməə ni Onanto.

Kɔfi Ayɛnko Bo Bə Bunyə Kristo.

²¹ Bote yenɛ bæ kɔfi komə ńyə læ Onanto eto kɛnyɛtsyətsyə əsuə? Owo lo, kulefe! Itsyise læ nnya ete kɔfi komə nkpe əsuəale bæ kutə utidinini nkprə, eni efe bæ utsyuə saa ebuyifo læ kɔfi əsuə læ uyifo ɔsɛɛ læ Onanto eto ənəmi. ²² Fɛɛ Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue átɛyi nkə kawunsia kɛnkɛ kpe læ lebuə eto əsuəale kalɔ, nyaso ətəsa nnya Onanto ditsyə kɛnyɛ útsyə nkə wuutə betidi ba nkpe bofokanɔ læ Yesu Kristo əsuəə, mə ni mba Onanto leefi kətə nɛ.

²³ Fɛɛ isu ese lefe nə bofokanɔ læ Kristo əsuə díbəə, kɔfi komə éti bo kɔkpe fe mba bėti bákpe banlabɛ læ diyo isu ese lefe nə Onanto luuləkə bofokanɔ læ Kristo bomfo oboko. ²⁴ Nyaso kɔfi komə ékabe bo, isu ese lefe nə Kristo díbə, bæ læ buyifo baseɛ læ Onanto eto ənəmi ɛye læ bofokanɔ əsuə. ²⁵ Nya mɔmɔ se Kristo bofokanɔ díkəbəə, kɔfi komə ensiabɛ bo.

²⁶ Mimbɛ kɛnkɛ áfiani Onanto eto bebi ɛye læ Kristo Yesu bofokanɔ əsuə. ²⁷ Mimba kɛnkɛ léfo ntufɛsəfləsə eto lekpa nəmə bæ læ biyifo bani ku Kristoo, bifi Kristo bɛkpe fe awu seka. ²⁸ Nyaso letekɛkɛ saa ensibə læ Ýudanyə nye Grikinyə eto nti, lee ndomunyə nye nwə nsi læ wə əsuə əsuə eto nti lee osani nye usio eto nti. Itsyise mimbɛ kɛnkɛ áfiani bani læ lɔniyifoyifo ku Kristo Yesu əsuə. ²⁹ Lə biyifo Kristo eto olee, itə bæ biyifo

Abraham eto kafe eto bebi, itə bə biyifo kenye ka Onanto dítsyə eto mba luudi ke bikə.

4

¹ Lesa nə minlə bətəyi ni bənkə, lefe nə ubi wə luudi wə anto eto bikə fə díyifo dikpefi, ubi əmə eyifo fe utidi wə ni ndomunyə seka. Ite bə lesa saa eyifo wə lele tsya fə. ² Lefe nə uni dikpefi, betidi kpe laabe wə kalə wə ku wə bikə ola isu ese lefe nə wə anto dítsyə. ³ Nko əmə ke ini itə bo əmə tsya lə bo sikpefi lefe, bəkə lə awɔnɔ nya lekə lə kawunsiə eto əsuəale kalɔ fe ndomufɔ seka. ⁴ Fɛɛ se lefe nəmə léyoo, Onanto átsyese wə kosate eto ubi. Útə usio ále wə nya ɔkə lə Yudafo eto kɔfi kalɔ ⁵ bə lə ofo mə disi eto kayo utə mba nkpe lə kɔfi komə kalɔ bə lə bofiani wə Onanto kosate eto bebi. ⁶ Onanto aala nkə wələkə ote nkə wə bebi bini, nyaso ótsyese wə Ubi eto Lɛwɔnɔ lə bo utu kəmiə katəyi nkə, “Abba” eto kasɔ ni nkə, “Mɔ Anto!” ⁷ Nko ini bə lə Onanto esoo, ensini ndomunyə bio, bomu Onanto eto ubi wə luudi wə bikə.

Paulo Eto Nsusu Elə Wə Lə Galatiafo Esuə.

⁸ Lefe nə léfe məə, bíante Onanto, nyaso bíyifo ndomufɔ bitə əsuəale nya lenni Onanto eto ale. ⁹ Fɛɛ mɔmɔ əmə bimfi binyi Onanto nye mɔtəyi minkə Onanto mfe nyi mii, beso bela biə biesinkli bifi əsuə bitə kawunsiə eto awɔnɔ nnya ləmbə əsuəale saa? Beso bela biə biafiani mə ndomufɔ bio? ¹⁰ Nya biləkə eyi ku afa ku lefe ku alə ətsyuə bitsyə nya biesu keyifo akpa ətsyuə lə nnya əsuə? ¹¹ Sikpi aalə mə kətə mi lə nnya əsuə.

Nya yeeyifo me fe keyifo ka mínyifo míntə mi kenke eyifo kebimba.

¹² Mə bayimi, nle mi lekpakpa miə bekase me lə bele me. Itsyise mintsya te fe mi ke. Nya bíenyifo me kabua saa. ¹³ Biokloma diyi tute nə mímbə mi oflo mfóo, se ini Ditiki Səe nəmə ete mímbə mínteyi mi, əsuə tsya mánke me ale. ¹⁴ Ite bə kase əsuə dítsyə me ini bufi lékpe me bulə nya díyifo mi boto kabe tsyaa, bianyani me bitsyə nye beni me. Bomu befo me fe kase biofo Onanto eto ɔtɔnkpe, nya béfo me tsya fe kase biofo Kristo Yesu əmə kosate. ¹⁵ Disuəyuə ku lelabi nə béte me lefe nəmfó, se yéfe mɔmɔ? Moofó nnya adansie budi katēyi minkə, lə nnya ete yofo kusu butə eni bitatēyi biə biənə mi ənəmi biləkə bitə me fe. ¹⁶ Lee, se mínteyi mi ditiki nəmə eto ɔnukualə eso mímfiani mi olo?

¹⁷ Mba ləsesə ənəmi lə mi əsuəə, bɔwe ete banle mi. Kusu ete banle bɔbɔbɔ bə lə bəfə mi lə me əsuə, bə lə bitsyi bəwuninsə bifi mi əsuə bitə mə hā mate eso. ¹⁸ Eleke bə ənəmi sɛɛ utidi lə lesa sɛɛ eto buyifo əsuə titlu lə nsusu bo eso nkə weeyifo lesa nəmə lə lələke. Nya ele bə itsyə nko lefe saa inni lə lefe nə minkpe mi lə oflo hā ete. ¹⁹ Mə bebi lala! Iyifo fe kase ambe laake lə kalelefo eto bunə əsuə, nko ke minle kanyi bunyə lə mi disi isu ese lefe nə muunyə miə Kristo eto ditsyəbi edufə mi lə əsuə kenke ne. ²⁰ Lə mi oflo minkpe mɔmɔɔ, eni eleke itə me tinti, nya mɔ ɔkɔɛ ta floma iləkə ete kase binte itə me. Ele me bulə tinti lə ləkəsi lə kase binte əsuə!

Etiki Itsyi Lə Hagar Ku Sara Əsuə.

²¹ Nla míə maato mimba lela biə kofi komə təkə mi kato etiki nyamfo, bənle bono kase kofi komə nle bətəyi? ²² Kələ bətəyi nkə, bebisaibi inuə ləkə Abraham. Utute ni ndomunyəsio eto ole. Nya unuəfə eyifo diyo eto kusia ko bətə wə eto ole. ²³ Ubi wə ndomunyəsio əmə léle útə wəə, bále wə fe kase osani ku usio ləəsiə kale ubi. Fə ubi nuəfə əmə abo utsyi lə diyo eto kusia ko bətə wə əsuə wə ini ətəsa nnya Onanto letəyi útsyə lə lefe nə osani ku usio dímensibe kusu itə bolé.

²⁴ Asa nyamfo lə asa ətsyuə eto okle bote. Besio inuə bamfo n̄yə lə kənyeklekle koko ku kafɔfo eto kənyɛ. Mə ɔni ni Hagar, nya bebi ba óle, eyifo ndomufɔ, nya in̄yə itə kənyɛ ka bákale lə Sinai eto Kɔtini. ²⁵ Hagar wə n̄yə itə Sinai eto Kɔtini lə Arabia eto kasɔ əsuəə, eyifo fe lekpa nə nle bote kase mmi eto Yerusalem ku mba nkpe lə wə kenke nsi ni ndomufɔ kokooko. ²⁶ Fə Yerusalem wə nkpe kato alɛ si ute lə wə əsuə əsuə. Wə ni n̄yə itə bo ambe nɛ. ²⁷ Itsyise Awɔnisa Kenke eto Kukue átəyi nkə,
“Fə okono, nyə disuəyuə!

Fə usio wə dímanle to ubi ənyə,
fã ku disuəyuə eto binəntu,
fə nwə dímənyə kalelefo eto bunə to ənyə!
Itsyise usio wə wə usə díləkə nsusu lə wə əsuəə,
wə bebi ebufui baso usio wə nsi ku kusə lefe
saa eto bale.”

²⁸ Nya mɔmɔɔ, mɔ bayimi, mi eyifo Onanto eto bebi ɛyɛ lə wə kənyɛ ka útsyə əsuə fe kase útsyə Isak eto kale fɛ bále wə. ²⁹ Lefe nəmfoo, nwə bále fe kase utidinini laale ubii, áti ubi wə bále ɛyɛ lə Onanto eto Lɛwɔnɔ əsuə kama nkə lə okpe wə bulə, nya nko ke insi inte mmi nɛ. ³⁰ Fə

be Awɔnisa Kɛnkɛ eto Kukue nle bɔtɛyi? Kɔtɛyi nkɛ, “La ndomunyɛsio ɛmɛ ku wɛ ubi lɛ bedu, itsyise ndomunyɛsio eto ubi ɛmɛ ɛmbɔkɛ kedikɔ saa ku diyo eto usio ɛmɛ eto ole lɛ mɛ anto eto bikɛ ɛsuɛ.” ³¹ Lɛ nyamfo esoo, mɔ bayimi, bunni ndomunyɛsio ɛmɛ eto bebi, bomu diyo eto kusia komɛ eto bale buni.

5

Bisi Bɛkɛ Lɛ Kristo Eto Ɛsuɛ Eto Kalɔ.

¹ Kristo ɛlɛkɛ bo nkɛ lɛ busiɛ lɛ bo ɛsuɛ ɛsuɛ. Nyaso biɛnyɛ kekɛkɛ, biɛntɛ lɛ banyinkɛ mi bakpe lɛ kasɔ bɛ lɛ bisi befiɛni ndomufɔ bio.

² Bɛnɔ nyamfo! Mɔ, Paulo, nle mi bɔtɛyi minkɛ lɛ biɛtɛ bɔla mi leloo, nyaalɛ biɛnyɛ kutɛkɛ saa lɛ Kristo ɛsuɛ. ³ Nsi nle mi ato bukɛ bio minkɛ, utsyuɛ saa ke lɔɔtɔnɔ bala wɛ lelo, nyaalɛ usi ufi kɔfi koko komɛ okɛ ɛsuɛ nya ele bɛ uyifo lɛ ko ɛsuɛ. ⁴ Mimba nle bokplatsya biɛ bieyifo basɛɛ lɛ Onanto eto ɛnɛmi lɛ buyifo lɛ kɔfi komɛ ɛsuɛ, te biɛ bilɛkɛ mi ɛsuɛ bitsyiko lɛ Kristo ɛsuɛ. Nya biɛnsi embunyɛ Onanto eto lefonɛ bio. ⁵ Bo alɛɛ, bo kusubebe ni bɛnkɛ Onanto ebuyifo bo basɛɛ lɛ wɛ ɛsuɛalɛ ɛsuɛ itsyise bɔfo Onanto eto Lɛwɔnɔ nɛmɛ ɛyɛ lɛ bo bofokanɔ ɛsuɛ. ⁶ Lɛ buyifo bani ku Kristo Yesuu, bɔla utsyuɛ lelo o-o, bɔnla o-o, yenyifo kulesa. Lesa nɛ nso bofe ete ni bofokanɔ bo nyɛ lɛ bo bɔtsyuɛ eto lelabi ɛsuɛ.

⁷ Kɔɔ bɛkakplatsya tinti. Owɔe diti mi kusu nkɛ bientsyue ɔnukualɛ ɛmɛ koto? ⁸ Inni Onanto wɛ lɛkpadi mi oboko letsyi mi nsusu ɔwuninsɛ nko. ⁹ Ɛyɛnkisɛsa sɛkɛ ete baakpe lɛ nnamfowɔwɔ ɛsuɛ fɛ boataka. ¹⁰ Mifo nnɔ miɛ

Bonamute ebutə nkə boensiembofo kuutsyuə bamba saa eto nsusu enso mɔ nle hã. Nya nwəə ke nle mi nsusu bətsyi kawuninsə tsyaa, Onanto ebunə wə koto kokooko. ¹¹ Mɔ bayimi, lə nnya ete minsi minle letsya bobə kate betidi miə ele bə bala lelo kokooko, beso bensi banle mɛ kama bəti? Lə nko ini, nyalɛ mɔ letsyabebe itsyi lə Kristo eto ukpə lə uyikabie əsuə emboboko bulə saa nkpə. ¹² Nla miə eni betidi ba nle mi nsusu bulə bokpə sukosə setɔ, lə bəkə əsuə kula tsya ko ete lə elo!

¹³ Mɔ bayimi, bokpadi bákpadi mi báboko bə bibə bisia lə mi əsuə əsuə. Fɛɛ mi busia lə mi əsuə əsuəə, menyifo kusutətə itə mi abuayifoyifo. Bomuu, ele bə bifi nnya lə mi bətsyuə bəwunsəko lə lelabi əsuə. ¹⁴ Itsyise kəfi komə eto nnya kənlɛ bəteyi kenke ete ni bənkə, “La fə ɔyimitsyuə fe kase faala fə əsuə.” ¹⁵ Fɛɛ bekpə kobə kukəncə bə lə bələ asafimfi buyifo bətsyuə, kəmuə bətsyuə kayimii, nyalɛ biəbə bətsyuə bətsyləsə kaləsə.

Onanto Eto Ləwəncə Ku Utidi Eto Ditsyəbi.

¹⁶ Nya minle mi bəteyi ni nkə bitə lə Onanto eto Ləwəncə lə lete mi kase biusia nkpə, lə itə bə bɛyɛ bɔyɛ lə utidi eto ditsyəbi eto asa nnya yəənə utidi kakpə əsuə. ¹⁷ Itsyise lesa nə utidi eto ditsyəbi laala, n̄yə lə lesa nə Ləwəncə laala əsuə nya lesa nə Ləwəncə tsya laala, n̄yə lə lesa nə utidi eto ditsyəbi tsya laala əsuə. Asakpa ənuə nyamfo eyifo balo lə bətsyuə əsuə, nnya eto kasɔ ni bənkə biembofo lesa nə ke biala buyifo. ¹⁸ Lə

Լեւոնո նեմա նյենկո մի, ԵԵ ԲԵ ԲԻՆՏԻԲԵ ԼԵ ԿՈՒ
ԿՈՄԵ ԿԱԼՕ.

¹⁹ ԼԵՏԱ ՆԵ ՄԻԴԻ ԵՏՕ ԴԻՏՅԵԲԻ ԼԵԵՅԻՓՕ ԱԿՐԱ ՎԵԵ.
ԴԻԱԵ ՆԻ ԴԻՏՅԵԲԻ ԼԵ ՏԵՆՈԴԻ, ԱՏԻՆՏԱ ՅԻՓՅՈՒՓՕ ԿՍ
ԱԿՍԵՆՏԱ ՅԻՓՅՈՒՓՕ, ²⁰ ԼԵ ԲԵՒԻՔ ԿՐԱԿՐԱ ԿՍ ԼԵ ՏԵՏԻԼՈԼՕ
ՅՏՍԵ. ԿՕԼՕ ԿՏՅԵՏՅԵ ԿՍ ՆԴԻՔ ԴԻՔԴԻՔ, ԿԵՆՈՆՏԵ
ԿՍ ԿԱՓՕ ՆՅԻՆՏԵՆՅԻՆՏԵ ԿՍ ՄՕ ԱԼԵ ԽՈ ԼԵ ԵԼԵԿԵ
ՅՏՍԵ. ՆՅԱՄՓՕ ԵԵՏԵՆՏԵ ԲԵԴԻԴԻ ԿՍ ԵՏՅՍԿՐԱ ԵՏՕ
ՆԻՒ ²¹ ՅԵՒԵՒ ԿԵՆՈՄԻՆՏԵ, ՏԻԵԿՐԵ ԿՍ ԴԻՏՅՍՅՍԵ
ԲԻՄԲԱ ՆՅՈՆՅԵ ԿՍ ՆՅԱՄՓՕ ԵՏՕ ԿԱԿԼԵ. ՆԼԵ ՄԻ
ԿՕԼԵ ԲՕԼԵ ԼԵ ՆՅԱՄՓՕ ՅՏՍԵ ՔԵ ԿԱՏԵ ՄԻՆԿԱԿԱԲՕՏԵՅԻ
ԼԵ ԼԵՓԵ ՆԵ ԼԵՓԵ ՄԵ ՄԻՔ ԲԵԴԻԴԻ ԲԱ ԼԵԵՅԻՓՕ ԱՏԱ
ՆՅԱՄՓՕ ԵՏՕ ԿԱԿԼԵԵ, ԵՄԲՍՆՅԵ ԿԵԴԻԿՕ ԼԵ ՕՆԱՆՏՕ
ԵՏՕ ՏԵԿԱԿԵԴԻԿՕ!

²² ՔԵԵ ԼԵՎՈՆՕ ԵՏՕ ԱՏԱ ՆՆՅԱ ԼԱԱԲՕ ԿԵՏՅԻ ՆԻ
ՅՏՍԵ ՆԻ ԼԵԼԱԲԻ ԿՍ ԴԻՏՅՍՅՍԵ ԿՍ ԴԻՅՍԵ, ԴԻՏՅԵՏՅԵ ԿՍ
ԿԱՓՕԵԿՐԵ ԿՍ ԼԵԼԵԿԵՏԵ ԿՍ ԱՏԱՅԻՓՅՈՒՓՕ ԼԵ ԿՍՏՍ ՏԵԵ
ՅՏՍԵ ²³ ԿՍ ՅՏՍԵ ԿԱՏՕ ԲՕԲՕԿՕՏԵ ԿՍ ՅՏՍԵ ԲՍՄՍԵ
ԿԱԼԵ. ԿՈՒ ՏԱԱ ՅՄԲԵ ԽՅԵ ԼԵ ԱՏԱ ՆՅԱՄՓՕ ՅՏՍԵ.
²⁴ ՆՅԱ ՄԲԱ ՆԻ ԿՐԻՏՕ ՅԵՏՍՕ ԵՏՕ ԲԱԼԵԵ, ԵՒՅՕՕ ԼԵ
ՄՅԻԿԱԲԻԵ ՅՏՍԵ ՄԵ ՅՏՍԵ ԵՏՕ ՏԻՆԵ ԵՏՕ ԴԻՏՅԵԲԻ ԿՍ
ՆՆՅԱ ԼԱԼԵ ՄԵ ՕԿՕԵ ԿԵՆՈ ՄԵ ԿԱԿՐԵ ԼԵ ԼԵԲՍԱ
ՅՏՍԵՒ, ԲՈԼՕ. ²⁵ ՆՅԱ ՏԵ ԻՆԻ ԼԵՎՈՆՕ ՆԵՄԵ ՅՏՍԵ
ԲՕՆՅԵ ԲՍՆԻ ՆԿՐԵՒ, ՆՅԱԼԵ ԲԻՒԵ ԼԵ ԲՍՏԻՔ ՆԿՐԵ ԼԵ
ԼԵՎՈՆՕ ՆԵՄԵ ԵՏՕ ԼԵԼԱԲԻ ՅՏՍԵ. ²⁶ ԲԻՆՏԵ ԼԵ ԲՕԲԵՏԵ
ԲՕ ՅՏՍԵ ԿԱՏՕ, ՆՅԵ ԲՍՆՅԵ ՕԲԼՕ ԲՕԿՐԵ ԲԵՏՅՍՅԵ, ՆՅԵ
ԲՕՏԵՏԵ ՅՆՈՄԻ ԼԵ ԲԵՏՅՍՅԵ ՅՏՍԵ.

6

ԲԵՎՍՆՏԵՔՕ ԲԵՏՅՍՅԵ.

¹ ՄՕ ԲԱՅԻՄԻ, ԼԵ ԼԵԲՍԱ ՅԲԵ ԼԵՏՕ ՄՏՅՍԵ ԱՆԻ ԼԵ ՄԻ
ՆԻՒ, ԵԼԵ ԲԵ ՄԻ ՄԲԱ ՕՆԱՆՏՕ ԵՏՕ ԼԵՎՈՆՕ ՆՅԵՆԿՕ
ԿՏՅՍԵ ԿՕ ՎԵ ԲՍԵ ԲԵԼՕ ՎԵ ԲԻՏՅԵ ԲԵ ԼԵ ՕՅԵ

lebua nāmə buyifo. Fɛɛ bebe mi disɪ kukɔnɔ bə mi tsya mendufə lə bulə bomfó eto okle kəmiə. ² Bəwunsəko bətsyuə lə bulə əsuə bə ɛyɛ lə nnya əsuə, biɔyɛ lə Kristo eto kɔfi ko okpe mi əsuə. ³ Lə utsyuə ebu nkə utsyuə eto okle uni fɛ unni nkoo, wə əsuə ete ɔnlɛ bɔwɛ. ⁴ Ele bə utsyuə saa to wə əsuə obe. Lə unyə nkə ɛlɛkɛ, nyalɛ woofɔ wə əsuə kato bobesə lə nnya úyifo əsuə, fɛɛ inni bə lə ufi nnya okatesəko ku utsyuə bamba saa eto ale tsya. ⁵ Itsyise ele bə utsyuə saa tsiyɪ wə kosate eto bikə.

⁶ Utidi wə banlɛ Ditiki Sɛɛ nāmə bofokanɔ botee, ele bə wuntsya ufi asa sɛɛ nnya kenke nkpe wə usie ku wə oteasa.

⁷ Kuutsyuə saa manwɛ wə əsuə. Itsyise kuutsyuə saa embofo Onanto sibuki bubu. Lesa nə ke utidi laato, ni ke wəfəsə nɛ. ⁸ Lə áto asa lə sinə eto alasa əsuə, asa nnya fuufəsə ni ukpə. Fɛɛ lə áto asa lə Lɛwɔnɔ əsuə, lesa nə fuufəsə ni nkpə manlo. ⁹ Boəntə lə ani lə elo bo lə kasɛbuyifo əsuə. Itsyise lə ani manlo boo, lefe ebubə nə buufəsə lesa nə bóto. ¹⁰ Nyaso se kusu nsi nkpə boo, bitə lə buyifo kaseɛ butə utsyuə saa, enso kulaa ni mba buyifo lɔni ko lə bofokanɔ lə Kristo əsuə.

Lesə Nə Lefe Itə Bo Ni Nkpe Fɔfɔ Siasia.

¹¹ Bebe awɔnisa kplɛ nnya mímfɪ mɔ kosate eto kɔni míwɔni mfo.

¹² Betidi ba nlɛ mi bɔnyinkə kakpe bənkə bela alo mfó, mə ni mba laabesə əsuə kato lə əsuə eto asa əsuə nɛ. Beeyifo nyamfo lə betidi lə bayɛ mə bulə bokpe lə Kristo eto ukpə lə uyikabie eto Ditiki Sɛɛ nāmə eso. ¹³ Mba laala alo mfó kulaa

tsya entsyue kŃfi komə koto. Fεε baala bə mi tsya la alo bə lə babesə əsuə kato bə mi tsya efi mi əsuə bekpe lə mə kŃfi kalŃ, bítə bála mi alo.

¹⁴ MŃ alε, mensila miə maabesə mŃ əsuə kato enso lə ukpə wə Yesu Kristo díkpe lə uyikabie əsuə. Itsyise εye lə wə ukpə lə uyikabie əsuə nya básŃ kawunsiə kamə lə uyikabie əsuə lə mŃ disi. Nya εye lə Kristo əmə kē əsuə nya básŃ mintsya lə uyikabie əsuə itə kawunsiə mensile kulesa saa itə mε. ¹⁵ Bála utsyuə lelo o-o, bánla utsyuə lelo o-o, nnya mamfé. Bomu utidi fŃfŃ bofiani ni nnya lefé nε. ¹⁶ Onanto eto diyuə ku kamisə nyənyə lə disiəko mba laayε lə kusu komfo əsuə lə mə nkpə, ku Onanto eto betidi kenke.

¹⁷ Fεfεε, kuutsyuə saa mensilosə mε ɔnwε, itsyise mŃŃ, bεmŃ bia ntəkə mε lə əsuə, lə bote bə Yesu eto ndomunyə mini.

¹⁸ MŃ bayimi, nle bŃtŃ miə Bonamute Yesu Kristo eto lefonə lə disiəko mible kenke. Ibə itə.

**Onanto eto kakle fofɔ; Sekpele
Sekpele: Onanto eto kakle fofɔ; Sekpele New
Testament**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sekpele)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source
files dated 13 Jul 2022

5fc03d2a-3cf8-5607-a6e0-9e1e197140bd